

Sigrid Koorep

Tuhalaane kalmistu ette saabus eile ennelõunal hõbehall buss, millest pärast mõningat kohmitsemist hakkas mehi ja naisi välja astuma.

Presidendi kantselei töötajad olid tulnud iga-aastasele heakorrapäevale, mis seekord hõlmas endas Tuhalaane küla kalmistu korrastamist.

65-liikmelisest töötajaskonnast osales heakorrapäeval 36 inimest. Presidendi kantselei direktor Siim Raie tähendas, et osa töötajaid jäi Tallinna ja osa saadab riigipead USA-visitidil. «Muidu on president ikka kaasa löönud, aga seekord on tal reedel kohtumine Barack Obamaga, mistõttu ta ei saanud tulla.»

Põhitöö oli okste vedu

Kui mõnikümmend talgulist bussist välja said, läksid esiti jagamisele töökindad. Kostas hõige, kas suurus number seitset pole, ja meeshääl vastas selle peale, et ostis ainult number kaheksat ja üheksat. Naljatomisi lisati, et suuremad sobivad ju küll — ei hõõru käsi ära.

Tuhalaane külavanem Enn Sarv rääkis, et tööriistad on küla poolt ja suuremalt jaolt seisneb töö okste veos.

Kuigi kalmistu, mille väravalt võib lugeda aastaarvu 1900, näis esmapilgul täiesti korras, vaid mõni kask poetas sügise eel oma lehti niidetud murule, tähendas Enn Sarv, et surnuaed on 250 meetrit pikk ja kaks kolmandikku selle tagumisest osast on võsastunud.

Enne Tallinna külaliste saabumist olid Karksi vallavanem Arvo Maling ja volikogu esimees Leo Liiber võsalõikuriga juba tööle asunud ning volikogu liige Maire Sala nokitses oksakääridega. Ta rääkis, et teeb sealtsamast maha võetud kuusetüvedest kalmistule sobiva suurusega rehavarsti. «Mõnel on ots natuke jäme, aga selle saab ära võtta,» märkis ta ja osutas kolmele peenele puutüvele, mis kivile toetusid.

Sala tutvustas ka optilist nähtust pakkuvat sepiristi, mida puhastada kavatseb. Risti ees end ühele ja teisele poole kõigutades tekib parallaksi efekt, mis tähendab, et plaat hakkaks risti küljes justkui liikuma.

Talgupäeva ettevalmistusi oli Sarv alustanud juba paar päeva varem, võttes vallahoidusega kalmistu vanast osast padrikut maha. «Kui alles nüüd oleksime alustanud, läheks tund aega, enne kui kogu see rahvas saaks tööle asuda,» selgitas ta. «Lasime siis puid maha, sest kui palju inimesi on kõrvuti, võid veel kellelegi mõne oksa pähe kukutada.»

Kalmistu vajas talgulisi

Siim Raie rääkis, et Tuhalaande tuli kantselei koristama seepärast, et siin oli abi vaja ning koht tundus põnev. Paljud töötajad tunnistasid, et nad pole ammu Viljandimaal käinud.

Enn Sarv lisas, et kantselei oli ise küsinud, kas külas leidub päevaks tööd umbes 40 inimesele.

Tuhalaanes seda jätkub. Kalmistu vana osa hakati korrastama juba paari aasta eest. Toona pakuti, et Kopra talus on 300 suvepäevalist, kes tahaksid pool päeva tööd teha. «Samamoodi võtsime siis kalmistu ette ja nüüd oleme seda järk-järgult teinud. Plaan on surnuaia vana osa täiesti korda saada ja kaardistada,» sõnas Sarv.

Kantselei töötajad on talgupäevadel käinud mitu aastat. Siim Raie meenutas, et mullu olid nad arheoloogidega Läänemaal põldu sõelunud ja üleeelmisel aastal puhastanud Narvas Victoria bastionit.